

General-locotenent dr. Florian PINȚĂ:

CURSURILE NATO MI-AU SCHIMBAT FILOZOFIA DE VIAȚĂ

● **Interviu acordat colonelului dr. Ion PETRESCU**

CEA MAI MARE REALIZARE

– **Ați luat decizia să treceți în rezervă. Este punctul final al unei cariere cu repere profesionale ce indică o ascensiune bazată pe calitate și succese recunoscute în timp. Puteți să vă referiți la câteva din acestea?** – Într-adevăr, am luat această decizie ca urmare a transformării Comandamentului 2 Operațional Întrunit *Mareșal Alexandru Averescu*, pe care l-am comandat până la 30 aprilie a.c., dintr-o structură militară cu trei stele într-una cu două stele. N-a fost o **hotărâre intempestivă**, cum s-ar putea înțelege, ci una normală, în **limitele moralei care trebuie să guverneze actele și faptele unui general al Armatei Române**, ținând cont de unul din principiile care stau la baza procesului de transformare a organismului militar – asigurarea corespondenței dintre grad și funcție.

De altfel, sincer vorbind, Armata – instituția pe care am servit-o timp de 35 de ani – mi-a oferit până în acest moment tot ce se putea mai bun ca evoluție profesională: cursuri de carieră și de specializare în țară și în străinătate, funcții importante pe linie de comandă și stat major la majoritatea eșaloanelor, misiuni diverse și provocatoare, mai ales în mediul internațional și, bineînțeles, grade – pe măsură!

Un curs pe care-l consider esențial a fost cel de învățare a limbii engleze, urmat în Canada, în anul 1997. Fără această inedită și extrem de utilă experiență în societatea de peste Ocean, n-aș fi avut șansa participării active la procesul consistent pe care Armata României l-a declanșat pentru aderarea la structurile euroatlantice. Prin urmare, nu aș fi putut să urmez cursurile NATO de specialitate care mi-au schimbat filozofia de viață și sistemul de valori în domeniul teoriei și practicii militare; să iau parte la reuniunile și exercițiile internaționale din perioada pre- și postaderare; să discut eficient cu liderii militari și civili din comandamentele aliate sau de coaliție, cărora li se subordonează trupele noastre aflate în misiuni internaționale.

Dintre funcțiile pe care le-am ocupat succesiv după Revoluție, cea determinată pentru viitorul meu în echipele de comandă din care am făcut parte a fost aceea de șef de stat major de divizie la una dintre cele mai importante mari unități de acest tip din perioada anilor '90-93. De ce? Mai întâi, pentru că m-a obligat la o muncă asiduă de echipă, eu fiind în rol de lider și coordonator principal. Apoi, deoarece mi-a oferit șansa învățării pe viu a **alecției puterii**. Inclusiv a evitării capcanelor pe care aceasta îți le poate întinde, mai ales în funcții de conducere din ce în ce mai înalte ale ierarhiei militare!

N-am renunțat niciodată, din acel moment, la niciuna din aceste lecții, indiferent de funcțiile care au urmat, inițial simplu lucrător, șef de birou ori de secție, ulterior, șef de stat major/director, locțiitor, ori comandant la diverse eșaloane, până la Statul Major General inclusiv. Asta în condițiile în care drumul carierei nu a însemnat întotdeauna o linie ascendentă, chiar dacă trendul a fost pozitiv, ceea ce mi-a întărit convingerea că pentru a performa în achiziționarea competențelor de conducere este nevoie să îți permanenț legătura cu realitatea! Deci, **să nu te autosuspenzi într-o iluzorie stare de beatitudine...**

În privința gradelor militare, așa spune că am fost un norocos! Exceptând gradul de maior, pe care l-am primit la termen, toate celelalte mi-au fost acordate la **excepțional**, ceea ce mi-a conferit poziția de **cel mai tânăr colonel din promoția mea**. Paradoxal, aceasta nu a creat automat premisele avansării la gradul de general de brigadă, lucru care s-a întâmplat zece ani mai târziu, dar mi-a dat posibilitatea să mă afirm în unele din funcțiile menționate anterior. **Consider acordarea gradului de colonel drept cea mai mare realizare a carierei mele și cea mai înaltă demnitate la care am putut să aspir ca ofițer!** Ulterior, am fost avansat până la gradul de general-locotenent, în raport de funcțiile pe care le-am îndeplinit, fapt firesc în sistemele NATO din care, iată, facem parte, deja, de patru ani.

Pentru aceste realizări, sunt recunoscător tuturor acelora care m-au onorat cu încrederea lor, contribuind de-a lungul anilor la formarea și promovarea mea. În mod special, mulțumesc subordonaților și colaboratorilor mei, fără de care – declar cu toată convingerea – n-aș fi putut aspira la o astfel de carieră!

COMUNICAREA DIRECTĂ CU SUBORDONAȚII

– **Ați fost un promotor al comunicării directe cu subordonații. Alții preferă să recurgă la intermediari. Sau să scurtecircuiteze dialogurile informale. Care-i explicația opțiunii proprii?** – Aceasta derivă din convingerea fermă că numai așa se poate ține legătura cu realitatea, cu oamenii din subordine, în principal, evitând eroarea, catastrofală de altfel, de a te înstrăina de ei. Uneori, suntem tentați să discutăm numai cu aceia care ne sunt subordonați nemijlocit și renunțăm la dialogul cu cei direct subordonați, mai ales pe măsură ce înaintăm în ierarhie. Există, evident, multe motive obiective care ne pot scuza aceste **omisiuni**. Cu ce consecințe însă?...

Este important ca subordonații să **îți audă glasul!** Să îți simtă emoțiile. Să te vadă direct în manifestările tale de lider. Și să capete încredere, pentru a te putea urma în orice situație. **Instituția militară, bazată pe o construcție piramidală, ale cărei fundament și rațiune de a funcționa rezidă în executarea ordinului, trebuie să fie în măsură să se bazeze pe comunicarea directă, mai ales atunci când documentele oficiale nu pot ajunge la timp la executanți.** Cum altfel, dacă nu prin intermediul dialogului direct poți, în calitate de lider, să îți transmiți mesajele?!

AUTORITATEA (IN)FORMALĂ

– **Cei ce au lucrat cu dumneavoastră apreciază dinamismul și energia cu care ați acționat în momente de angajament colectiv. Sunt native? Sau e vorba și de o reacție față de imobilismul altora?** – Și una și alta. Important este să ai reacția cuvenită la momentul potrivit. Și, dacă se poate, cu măsura necesară.

Închipuți-vă comportamentul unui lider militar într-o ipostază de genul celei invocate în întrebare, altfel decât dinamic, energetic, rațional și echilibrat. Mie îmi este greu, ca să nu spun imposibil, și nu pentru că n-aș avea imaginație! Oricare alt tip de conduită l-ar aduce pe acel lider, cu siguranță, în pragul ridicolului, cu șanse de compromitere iremediabile! Din nefericire, există și astfel de exemple!...

Este o chestiune care ține nu numai de nevoia de prestanță a liderului militar, ci și de forța sa de persuasiune față de colectivul respectiv, prin exemplul personal. Acest tip de comportament creează autoritatea informală, care, juxtapesu celei formale, oferă modelul de urmat, mai ales în acțiuni complexe, expuse riscului.

Altfel spus, nativitatea comportamentală este dobândită, dar educată permanent, pentru a răspunde provocărilor cărora un lider militar trebuie să le facă față, indiferent de situația în care se găsește.

INTANGIBILITATEA ACTULUI DE COMANDĂ

– **Apropo de stilul necesar unui lider militar... Cum este mai bine să fie un comandant azi? Și ce șanse sunt ca actul de comandă să nu mai fie erodată de situații ce nu au nimic comun cu mediul militar?** – Interesantă întrebare și dificilă, în același timp! Mi-e teamă că nu avem spațiu suficient pentru o discuție dezvoltată despre **portretul** unui comandant contemporan, mai ales că exemplele nu lipsesc.

Ca să nu se simtă nimeni lezat sau exclus din categoria celor cu grade și funcții mari, **am să mă**

refer doar la comandanții structurilor militare destinate să îndeplinească misiuni în teatrele de operații din afara granițelor țării. Sunt din ce în ce mai mulți și performanți. I-am cunoscut bine pe majoritatea dintre ei în perioada cât i-am avut în subordine operațională. M-au impresionat profund prin maturitatea, curajul, răspunderea și profesionalismul manifestate în îndeplinirea misiunilor încredințate, prin grija lor neincetată față de siguranța oamenilor din subordine, prin răbdarea și dărzenia cu care au știut să treacă peste greutățile zilnice, prin abilitatea cu care s-au adaptat și au răspuns provocărilor din mediul internațional sau local, unde au acționat etc.

Acești comandanți sunt cei ce vor schimba actuala paradigmă a valorilor militare!

La partea a doua a întrebării, răspunsul meu este afirmativ: pe termen lung, chiar mediu, există șanse. Condiția este să se conștientizeze, la toate nivelurile, acest risc și să se acționeze sinergic, cu diplomație, dar ferm, pentru diminuarea până la dispariție a acestor influențe.

Să nu ne amăgim însă! Armata este parte a societății, iar efectele acestei interferențe sunt cele cunoscute...

Consider însă că **voința liderilor este un element-cheie și poate deveni un factor potențator în acest demers de a spune NU unor fenomene care tind să vicieze profund, prin efectele lor, actul de comandă militară.**

STILUL PARTICIPATIV DE LUCRU

– **La o vârstă relativ tânără, ați îndeplinit funcția de locțiitor al șefului SMG. A fost dificilă acea perioadă?** – Mai degrabă provocatoare, prin complexitatea responsabilităților pe care le-a presupus la acea vreme, adică în urmă cu trei ani și jumătate! Dar și deosebit de onorantă. Mai ales pentru că eram imediat după aderarea la NATO și se lansase conceptul de transformare.

Experiența și spiritul de apartenență la echipa de comandă a șefului Statului Major General, implicarea activă și responsabilă a tuturor generalilor și ofițerilor din structura acestui organism la efortul de integrare abia declanșat au făcut posibile construcția primei Strategii de Transformare a Armatei României și punerea în aplicare a planurilor subsecvente acesteia.

Profesionalismul și disponibilitatea pentru dialog permanent au caracterizat acea perioadă, cu efecte benefice asupra moralului liderilor și experților de la acest eșalon, deopotrivă, dar și a celor din subordine, chemați să participe direct la acest proces.

Evidențiez stilul participativ de lucru cu toate structurile centrale ale Ministerului Apărării, care a generat o luptă constantă de idei pentru **eliminarea asperităților** de abordare a construcției de sistem, dar care, în final, a condus la elaborarea unei noi legi de organizare și funcționare a acestui organism.

Sugerez să se mențină, dacă nu cumva este nevoie să se intensifice, cu generozitate și fără idei preconcepționale, acest tip de stil de lucru.

CORPUL DE EXPERTI

– **Preluând comanda Comandamentului 2 Operațional Întrunit, ați avut anumite proiecte profesionale. Ce anume ați reușit să îndepliniți**

împreună cu camarazii de la Buzău? – Într-adevăr, am avut câteva proiecte. Menționez elaborarea **Concepției de comandă-control a Comandamentului Operațional Întrunit și a Documentelor cu nevoile misiunii și cerințele operaționale pentru sistemul integrat de comunicații** al aceluiași comandament. Ambele au fost aprobate și materializate deja în noile documente de organizare și conducere, inclusiv în statele de organizare. Amintesc și instrucțiunile de **Evaluare a detașamentelor participante la misiuni internaționale sau de Soluționare a problemelor rămășițelor și decedaților în teatrele de operații**. Mai sunt, în diferite faze de soluționare, inițiativele referitoare la **cuantumul diurnelor pe timpul participării la operații internaționale**, aprobarea regulilor de angajare etc., cu mari șanse de reușită.

În plan acțional, obiectivul principal l-a constituit **crearea unui cadru adecvat și a unui corp de experți care să fie în măsură să gestioneze permanent situația detașamentelor și entităților individuale dislocate în afara granițelor țării, în misiuni internaționale**. Un lucru deja realizat, ținând cont de rolul Comandamentului Operațional Întrunit de a asigura exercitarea comenzi operaționale asupra acestora. Trebuie continuate eforturile de asigurare cu personal de stat major și de specialitate din toate categoriile de forțe ale armatei, cât și de îmbunătățire a infrastructurii necesare pentru lucrul în cadrul punctelor de comandă, încă din situații de criză, condiții esențiale pentru ca acest comandament să fie operaționalizat pe deplin și într-un timp cât mai scurt.

SĂ FIM MAI PERSUASIVI!

– **Cum anticipați evoluția viitoare a organismului militar românesc, integrat în cadrul procesului de transformare a Alianței Nord-Atlantice?** – Va fi o evoluție de succes! Fără dubii! Să ne gândim numai la cât de profund suntem angajați în procesul de integrare în structurile NATO și UE, prin angajamentele pe care ni le-am asumat. Dar și ce preț, în vieți omenești, am plătit deja până acum. **Cine și de ce și-ar permite să nege acest adevăr, periclitând o perspectivă de altfel clară și foarte necesară pentru România, ca stat furnizor și nu doar consumator de securitate?!** Iată de ce cred că este nevoie să fim mai vocali, prin instrumentele legale de manifestare pe care armata le are la dispoziție, mai persuasivi și mai penetranți în zona reprezentării (și nu numai politice!) intereselor Armatei, care trebuie să **țină deschisă agenda de lucru** a instituțiilor abilitate ale statului din domeniul apărării.

– **Un gând pentru camarazi?** – Vă asigur de tot respectul și considerația mea și vă doresc succes în tot ceea ce vă propuneți! Vă urez să vă bucurați de sănătate, alături de cei dragi. Am onoarea să vă salut! **Keep in touch!** Menținem legătura!